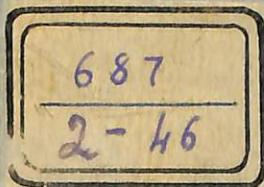

11683

Ամառական պահանջման ամսագիր "Տիգր" Հայության ամսագիր. Թիֆլիս, 1880

687

Տեմ. 686

331

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

„ԶԻՆ ԳԵՐԵԲ”

ՆԻԿ-ԴՕՐԿ ՄԵԶ

„The Singer Manufacturing Company”

NEW-YORK, UNION-SQUARE.

ԶԵՐԵՍՐԱԿ

Հայ—լուսական, Քերեմի և № 4-ի

ԿԵՐԵ ՄԵՔԵՆԵՑԻ ՀԵՄԵՐ

Ընտանեկան գործածութեան

և զանազան

արհեստական արդինարերութիւնների համար:

12002

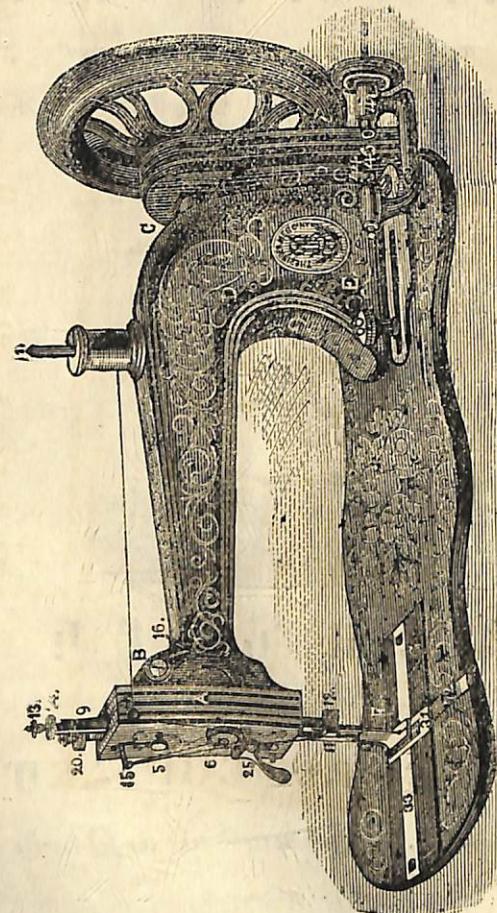
Գ. Անդրեանցեան Սեփական Հրաժարական թիվը.

687

Զ-46

2011

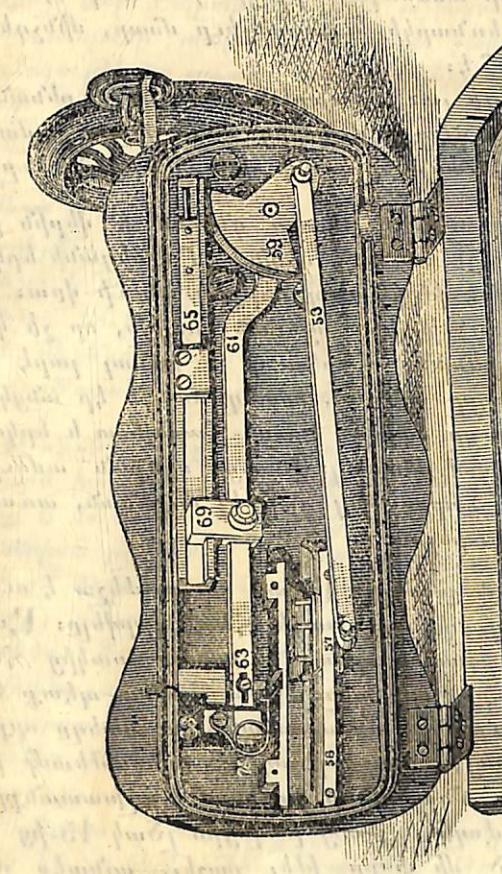
Երկու մակարդակները նույնի վրա աշխատանքի ժամանակ ձածկուած պէտք է լինն:

Կարի իսկական մեքենա բնկերութիւն օհ և գետ, նիւ-կողկի մէջ:

Ըստ կոռութեն օհ և գետ նիւ-կողկի մէջ:

Գ. Վեցուհնդը, պինազր չառասարմ: Ուսու, Հիւս. և Միջին Երկրութ. չամսոր:

Կարի իսկական մեքենա բնկերութիւն օհ և գետ, նիւ-կողկի մէջ:

Երկու մակարդակները նույնի վրա աշխատանքի ժամանակ ձածկուած պէտք է լինն:

ԶԵՐԱԾՈՒԿ

Առանց անձամբ դաս առնելու հետևեալ խրատները բաւական համարվեցան այս մեքենան կատավարելու համար: Սովորելու համար ամենալաւ միջոցը հետեւեալն է: սովորողը քննում է այս ձեռնարկի իւրաքանչիւր մասը, մինչդեռ միւսը նրան կարդում է:

Գործը աւելի լաւ կատարելու համար մեքենան պէտք է բաժանել: Այս դէպքում նորից հաւաքելու համար իւրեւ օրինակ կարող է ծառայել կազմի վրա նկարված ձեր:

1. Խօսա (բարեկարգություն): Խրացը դնվում է վերին թոթափող անիւի խորոշեան մէջ, անցնվում է սեղանի երկու ծակերից և շրջվում է թոթափող ներքին անիւի վրա:

Եթէ շարժող խրացը այնքան կրծդիմի, որ չի կարողանայ շարժել մեքենան, հարկաւոր է բանալ լարէ ճանկը, կտրել խրացի ծայրը այնաեղ, որտեղ ճանկն էր անցկացրած, նորից ծակել խրացը կտրած կտրի համեմատ և երկու ծայրերը ճանկի միջոցով միացնել: Խրացը այնքան ամուր պիտի լինի ձգված, որ կարողանայ շարժել մեքենան, առանց նրա ընթացքին խանգարելու:

2. Մէրժենուի շարժելը: Առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրելու պատուանդանի տախտակի հետ վարվելը: Աւելի լաւ վարժողութեան համար պէտք է ասեղի տակից հեռացնել աշխատանքի (կարի) օրինակը: Դրա համար պէտք է վերեկի թաթափող անիւը այնքան պրտրտել, որ ասեղը որքան կարելի է բարձրանայ, յետոյ լծակ 25 օգնութեամբ բարձրացնել գործուածի ձնշողը, որ կացնում է աշխատանքը (կարը) գործուածի շարժողին, յետոյ թելային լծակ 15-ից փաթը թանից անցրած մի փոքր թել քաշել, այնպէս որ թելը ազատ անցնի մախաթի ականջեց, առանց նրան ծոելու և այն ժամանակ գործվածը մի փոքր ձախ կողմը քաշել, միենոյն ժամանակ պրտրտել առաջ և ետ թոթափող անիւը, որպէս զի ներքին թելը աւելի հեշտ քաշվի, որը վերեկի թելը հետ, ինչպէս մախաթից, նոյնպէս և գործվածից կտրել ոչ շատ կարձ: Աւերջին նախազուշութիւնը այն դէպքերին է վերաբերվում, երբ մենք, մախաթից գործվածը հեռացնելով, մատղիր ենք նորից աշխատանք սկսել վերին և ներքին թելերը առանց նորից անցկացնելու:

Աւել նկարված կերպով աշխատանքը (կարը) գործ-

ՀԱԿԵՐԴԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԵՐՎԵՐ ՎԵՐԱՎԵՐ ՎԵՐԱՎԵՐ ՎԵՐԱՎԵՐ

50423-ահ

Պ. Ա. ՎԵՐԱՎԵՐ ՎԵՐԱՎԵՐ ՎԵՐԱՎԵՐ ՎԵՐԱՎԵՐ

Վածքի ձնշողի տակից ազատելուց յետոյ, հարկաւոր է յետ քաշել փական 33 և այդպիսով վերին անիւը մի փոքր պըլարտելուց յետոյ հանել խողովակից նաւակը:

Սկսելով վարժողութիւնները պատուանդանի տախտակի հետ, անհրաժեշտ է նրա վրա երկու ոտքն էլ այնպէս գնել, որ կոռւնկները և մատները միատեսակ ուժով գործեն, յետոյ վերեկի անիւը պրտրտել դէպի աշխատանդը և երբ դրանից պատուանդանի տախտակը կըսկուի շարժել, պահպանել այդ շարժողութիւնը առանց երկու ոտքերը վերցնելու երբեմն մատներով և երբեմն կոռւնկներով ձնշել պատուանդանի տախտակը, մինչեւ կըսովորենք անիւի կանոնաւոր և հաւասարաշափ շարժողութիւնը: Անհրաժեշտ է հետեւել, որ անիւը միշտ դէպի աշխատողը շարժվի:

Ոտքերի կանոնաւոր շարժումը ուսումնասիրելուց յետոյ, անհրաժեշտ է մի քանի անգամ ծալված թուղթ զնել գործվածի ձնշող 18-ի տակ, ցած թողնել նրան լծակ 25 օգնութեամբ և մեքենան շարժեցնել (առանց թելը զնելու), որպէս զի գործուածի ուղղութեան հետ ծանօթանանք:

3. Մակարդակ բարեկարգություն: Մախաթը մի կողմից երկար, միւս կողմից կարճ խորութիւն ունի: Մախաթը դնելու ժամանակ հարկաւոր է մախաթաշարժ 9 այնքան բարձրացնել որ նրա վերել գտնված ընդմիջող հատուածը (բարձրէ) համեմատ լինի դիմացի մակարդակի վերեկի կողմից հետ: Հաստ աշխատանք (կար) անելու ժամանակ մետաքսի, կամ կանեփի թելով ընդմիջող հատվածը պէտք է $\frac{1}{8}$ դիմից բարձրացնել դիմացի մակարդակի վերեկի կողմից բարձր: Երբ մախաթաշարժը պատրաստ կըլինի, մախաթի մէջ զնել, երկար խորութեան կողմից, թելը և, պրտուած 12 յետ ոլորելուց յետոյ, մացնել ասեղը այն խողովակի մէջ, որ մախաթակալ 12 ետեւն է, այնպէս որ մախաթի ականջը (ծակը) հաւասարվի մակարդակ 19 մակերեսոյթին և որ մախաթի ականջը (ծակից) անցրած թելը հօրիզոնական զիծ կազմէ նոյն մակարդակի մակերեսոյթի հետ: Այդ դրութեամբ մախաթը ոլորվում է 12 պրտուածիկ, նկատելով, որ ասեղը լինի ձեղք 31-ի մէջ և գրված լինի ոչ շատ բարձր և շատ ցածր, որովհետեւ ամենափոքր անձշողութեան ժամանակ անցքեր են մնում և թելը կարվում է:

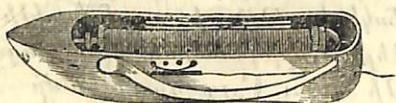
Մեքենայի մշտական գործածութեան ժամանակ, անհրաժեշտ է ասեղը ամենայն օր քննել: Եթէ նա չափազանց բարձր կինի զրված, այն ժամանակ նաւակը չի հասնի օղակին, կամ թելը կը կտրվի: Հակառակ դէպքում, այսինքն

Եթէ ասեղը չափազանց յածր լինի դրված, և աւակը օղակից բարձր կանցնի ու այդպիսով անցքեր կը թողնի:

Հպուլկայի վրայ փաթաթած թելը պէտք է կապեր չըւնենայ և չանցնի պղնձէ ափերից, որպէս զի շպուլկան ազատ պրտրտվի հաւասի մէջ:

Թելը փաթըթելու ժամանակ անհրաժեշտ է նաւակը
հանել խողովակից, իսկ վերևի թելը մախաթից և բարձրա-
ցնել գործուածքի ճնշողը: Աշխատանքը ընդհատելու նպա-
տակով պէտք է միանգամից մի քանի շպուլիաներ փաթը-
թել: Պուլիայի արագ շարժման ժամանակ մեքենայի մէջ
անհրաժեշտ է իւղել շպուլիայի ձախ ծայրը, որ խորութեան
46-ի մէջ է դրված ու 2 կամ 3 կաթիլ իւղ մացնել շպուլ-
կայի մեքենայի 41 ծակի մէջ:

5. Թօնէլի անցնելը նույնին մէջ։ Փաթըթած շպուկայի ծայրը նաւակի սուր ծայրի վրա գտնված զսպանակի (որ յի համար) կենտրոնի մէջ դնել ու հուպ տալ շպուկայի միւս ծայրը, որպէս զի նա փոքր աղմուկով մտնի նաւակի բուլը ծայրի վրայ գտնված խորութեան մէջ։ Ըպուկան այնպէս դնել (նայիր նկարը), որ նրա վրայ փաթ աթած թել շպուկայի տալից այն կողմից դուրս գայ, որտեղ երկու

卷之三

երկար ճեղքվածներ կան: Այդ թելի ծայրը առաջ գնել ներքին կողմից, ներքեկի ճեղքվածքը, յետոյ դրսից վերևել ճեղքուածքը, հակառակ նաւակին ներսը, յետոյ յետ դարձնել թելը շպուկայից և գնել ներքին կողմից նաւակի բութ կողմը եղած առաջին ծակը (Նրանք թւով հինգ են):

ՅԵտոյ թռղնելով նոյն կարգի մի ծակը, մացնել թելը հիմքերորդ ծակը դէպի նաւակի ներսը, այնտեղից կօլօլ ծակերի և զսպանակի մէջ եղած ձեղքուածքը և վերջապէս զսպանակի մէջ:

Գեղեցիկ կարեղիք ունենալու համար, մանաւանդ բարակ գործուածքներ կարելու ժամանակ անշրաժեց է թելը մտցնել կարգին գտնված կօլոլ ծափերի մեծ քանակութեան մէջ, յետոյ ներքին կողմից, երկարաձև ճեղքուածքը, որ փոքր ծափերի ու զսպանակի մէջ է գտնվում և վերջապէս զսպանակի տակը: Յետոյ շոռովկայից երեք զիւյիմի չափ թել քաշել, նաւակը առաջփայ տեղը գնել այնպէս, որ նաւակի սուր ծայրը ասեղի կողմը լինի, իսկ զսպանակը վերև լինի: Յետոյ ծածկել փական 33, նկատելով, որ թելը չըրունի մակարգակ 31 ու փականի մէջ:

№ 4 մեծ նաւակով մեքենայ ունենալու ժամանակ հարկաւոր է ձախ ձեռքով վերցնել նաւակը և սուր ծայրով դեպի ձախ բռնել: Յետոյ, շպուղկան զնելուց առաջ պէտք է եղունկով կամ պտուտակի բանալիով բարձրացնել նաւակի սուր ծայրի վրայ գտնված խուփի: Շպուղկան այնպէս պէտք է մացնվի, որ կարելի լինի ետևի կողմից թելք յետ ողորել: Յետոյ թելք անցկացնել ետևի երկար ձեղքից, նորից մացնել նրա մօտ գտնված փոքր ձեղքի մէջ, յետոյ նաւակի սուր ծայրէց չորրորդ ձակից աջ կողմը և հինգերորդ ձակից մէջը անցկացնել և գարձեալ նաւակի մէջ եղած զսպանակով հուպ տալ թելք, յետոյ թելք ձգել առաջին ձեղքից, անցկացնել նաւակի վերեւ եղած զսպանակի տակ: Եթէ ուժեղ ձգողութիւն հարկաւոր լինի պէտք է թելք երրորդ և չորրորդ ձակերից անցկացնել:

6. Օմելի բացնելը առեղջի մէջ: Պլանը ծայրերի կսած թուղթը վրան նատեցնվում է պահեղի վրա, որի վրա գլանը պէտք է ազատ պարտի: Օմելը անցնվում է գլանից մակարդակի վերևը դժոնված ականջ 4, յետոյ ձգվելու շըջանակներից 6 (աշխառողի հակառակ կողմը), յետոյ (նոյն կողմը) թելի լծակ 15 ծակից և ասեղակալ 11 և, վերջապէս, դնվում է առաջից ասեղի ականջ (թել անցկացնելու տեղը, ծակը) և դուրս քաշում 3 կամ չորս գիւղիմ մեծութեամբ:

Ե՞րկու մակարդակները նույնինքն երա աշխատանքի ժամանակ ժամանակ պէտք է լինեն:

7. Առաջելլս Երբ երկու թելերն էլ վերև նկարված կերպով անցկացրած կը լինեն, հետեւեալ կերպով փարվել.

Աջ ձեռքով վերևի անիւը այնքան պըտըտել, որ ասեղ
մտնի պահեղի մակարդակ 31 ծակը և նորից բարձրանայ
նրա մակերեւոյթի վրա: Յետոյ ձախ ձեռքով վերցնելով վերևի
թելի ծայրը, նրան մի փոքր հանել պահեղի մակարդակի ծա-
կից, հանել նոյնպէս օղակի ձեռով բռնված ներքին թելը, որի
ծայրը անպատճառ պէտք է բաժանել միացնել վերևի
թելի հետ, դնել աշխատողի (կարողի) հակառակ կողմը,
առաջուց լծակ 25 օգնութեամբ գործվածքի Ճնշողը բարձ-
րացնելոց յետոյ:

Դրանից յետոյ աշխատանքը (կարը) դնել դործվածքի ձնշղի տակ, վեր թողնել նրան նոյն լծակ 25 օգնութեամբ և սկսել կարել, առաջ ձեռքով պըտըտելով վերեկի անիւը, մինչեւ մեքենան սկսի հաւասարաչափ շտրժել ոտքերի օգնութեամբ։ Պէտք է կապը ուղիղ տանել, այս կողմ այն կողմ չը գցել որպէս զի մախաթը ըքմասալին։ Ընդմիջող կարից անցնելու ժամանակ պէտք է զգոյշ և ծանր գործել։

8. Ա նոր է Ա լի յ գ ե լ ը : Ա երկի թելի ձգելը առանձին ուշադրութեան արժանի է, որպէս ետև դրանից է կախված կարի գծի պարզութիւնը: «Սա այնպէս պէտք է լինի կանուր ված, որ երկու թելերն էլ միատեսակ ձգված լինեն և խաչվեն, ինչպէս երեսում է նկար երես № 16, գործվածի մէջ տեղը, ներքեւի թելը վերև չըժողովելով և ներքեւը օղակներ չը թողնելով: Վարագծերը կատարելապէս բաւականացուցիչ են համարվում, եթէ նրանք կարի երկու կողմից էլ մօտաւորապէս միատեսակ են:

Ձգվելու շրջանները 6 կանոնաւորվում են 5 ու $5\frac{1}{4}$ ուրբակների օգնութեամբ, որ մի քանի մեքենաների վրա վերևն է գտնվում, մախսաթակալի կարգին, Անշանով, իսկ առաջինները զիմացի մակարդակի վրա, № 5-ի ատկ, ինչպէս ցոյց է տուած նկարի վրա: Յիշեալ ուրբակը իր կողմը պըտըտելով վերևի ձգումը ամուր է լինում, իսկ հակառակ կողմը, նա փոքրանում է: Մի քանի մեքենաները ուրբակ $19\frac{1}{2}$ տեղ ունեն մի կոթ ուրբակ № 19-ով, ինչպէս ցոյց է տուած նկարի վրա, որ Ճնշելով ձախ կողմը յետ պըտելու:

Փոքր 14 ոլորակի տեղ, երբեմն լինում է կացրած հակապտուտակ 14 $\frac{1}{2}$, որ մախաթաշրթի մօտ գտնված կրթոլորակ 13 $\frac{1}{2}$ -ը բռնում է։ Վայդ պտուտակը մանաւանդ ամերպէտք է լինի պըտըտված, որովհետեւ հակառակ դէպրում

ողբակաւոր կոթը կարող է դուրս ընկնել և թելը կտրել։
Ոլորակը դէպի աշխատողը պըտըտելով ձգումը ուժեղանում
է, իսկ հակառակ կողմը՝ նա պակասում է։ Այնուամենայ-
նիւ ոլորակը շատ քիչ պէտք է պըտըտել։

Յանկանալով կարի վերեկ կողմը գեղեցիկ, հաւասարա-
շափ կարեգիծ ունենալ, պէտք է վերեկ թելը աւելի թոյլ
ձգել, քան թէ ներքեւինը:

Ընելի ձգելը նաւակի մէջ առաջ պէտք է կատարվի. Նրա համեմատ կանոնաւորվում՝ վերևի թելի ձգելը։ Յան-կանալով իմանալ, արդեօք նաւակի մէջ թելը բաւականաչափ ձգված է, անհրաժեշտ է ներքեւի թելը քաշել դէպի նաւա-կի բուժ կողմը և եթէ նա չը կտրվի ուրեմն բաւականաչոփ ձգված է ամուր կարերի համար։ Փափուկ և թոյլ գործ-վածքները քիչ ձգել են պահանջում և այս դէպքում թելը ծակերի փոքր քանակութիւնից է անցնիում։

Փափուկ բայց հաստ կար անելու ժամանակ, օրինակ
մաշուղի, կամ բամբակից մըկդըկվածների, նոյնպէս և բարակ
և թեթև գործվածքների թելը կարելութեան չափ թոյլ
պիտի լինի ձգված. ընդհակառակը կտաւ, կամ նշըտված
գործվածքների կարելու ժամանակ պէտք է նկատել, որ նա-
ւակի մէջ թելը աւելի լինի ձգված, որպէս զի վերևի թելն
էլ նրա համեմատ ձգվել:

Սի քանի կարեգծերից յետոյ անհրաժեշտ է դադարել
և վերաստուգել թէ դիմու և թէ թելի ձգվելը։ Եթէ ներ-
քեի թելը բաւականաչափ ձգված ըլլինի դէպի գործվածքը,
կրնշանակի վերելի թելը թոյլ է ծգված և այդ արգելքը
հեռացնելու համար, հարկաւոր է ոլորակ 5 մի փոքր պլատ-
տել դէպի աշխատազը։

Եթէ ընդհակառակը կարը հաւաքվում է և թելը կարը-
վում է, կամ յարդ ընկած է կարի վերել, նշանակում է, որ
վիրեի թելը չափազանց ձգված է և այս դէպքում ոլորակը
պէտք է աշխատաղի հակառակ կողմը պըտքտել: Այս փոփո-
խութիւնները վերաբերիվում են բացառապէս վերելի թելի
ձգվելուն և այդ պատճառով վերև նկարված դէպքերում
պէտք չէ նաւակի մէջ մի բան փոխել, եթէ նրա մէջ թելը
աշխատանքի համեմատ է ծգված:

Գեղեցիկ կարեգիծ ունենալու համար պէտք է նկատել, որ թելի լծակ 15-ի, զսպանակ 16 հարկաւոր ձգականութիւն ունենայ, որի կանոնաւոր թուլանալու ժամանակ զսպանակի ծայրը առաջ միջին և յետոյ ներքին ծակն է դնվում։ Խոկ եթէ անպէտք է, փոխարինվում՝ է պահված, կամ նոր զսպանակով։

Օսպանակը պահող և իւղի համար թողած ծակի մօտ գտնված Յ ոլորակը պէտք է յետ ոլորել, հանել կոտրած զբա- պանակը և թելի լծակ 16, յետոյ դնել նոր զսպանակը կարծ ձանկի կողմից ոլորակի ծակը, իսկ լծակը՝ նրա համար նշանակված թեփի միջանցքի մէջ զսպանակի տակը մի փոքր ամրացնել ոլորակով այնպէս, որ ոլորակը անցնի զսպանակի և լծակի ծակի միջից: Օսպանակի երկար ձանկը, որ զսպանակ դնելու ժամանակ պէտք է ուղղահայեաց լինի կանգնած (գէ- պէ՞ բարձր), պըստառել ներքիւ և մացնել ոլորակի տակ եղած երեք ծակերից վերելինի մէջը իսկ ողուսակը վերջնականապէս ամ- րացնել թելի լծակի ձգականութիւնը նախապէս քննելուց յետոյ:

9. Ըստշաղաբի երկութիւնները: Աւելի երկար կամ կարճ ասեղաշար (այսպէս կանուանենք ասեղի մտած և գուրս եկած կետերի մեջ եղած տարածութիւնը) ունենալու համար անհրաժեշտ է յետ պըտընել կանոնաւորող 66 ոլորակը, որ չպուլկայի մեքենայի մօտ է զանփում: Ոլորակը աջ կողմը շարժելով ասեղաշարները աւելի մեծ կըլինեն, ձախ կողմը պըտընելով՝ աւելի փոքր: Փորձերից յեաց որոշելով ասեղաշարի մեծութիւնը, պէտք է ոլորակը ամբացնել:

10. Գործառնութեալ արդիական 18, որ ցած
է թողնվում, լծակ 25 օգնութեամբ ծառայում է զործուածք
շարժողի ժանիքների կա՝ զործուածքը պահելու համար։
Մակարդակով ծածկուածներին տարածութեան մէջ զբա-
նվում է ոլորտաձև զապանակ, որի միջոցով կասարվում է զոր-
ծուածի ճնշելը, անհրաժեշտ է հետեւել, որ ճնշումը միշտ
բաւական ուժեղ լինի, որովհետեւ, հակառակ դէպքում,
զործուածի շարժումը անբաւականացուցիչ կրկնի։ Յանեա-
նալով ճնշումը ուժեղացնել անհրաժեշտ է մի փոքր պր-
արտել ձախ կողմը ոլորտակ 19, որ վերևն է գտնվում մախաթա-
շարժի մօտ։

Պործուածքը ձնշողի ներքին ծայրի մօտ ոլորվաւմեն ոլորակ 24 օգնութեամբ, զանազան օգնական պատկանելիք: Յանկանալով այդ պատկանելիքը գործ դնել, անհրաժեշտ է յետ ոլորել ոլորակ 24 այնքան, որ կարելի լինի կարի համար ընտրած պատկանելիքը դնել և նորից ոլորակը ամսուր ոլորել:

այնուամենայնիւ օղակներ են կազմվում, կամ վերևի թերթ
կտրվում է: առաջին գեպքում անհրաժեշտ է պողպատեայ
ձողը մի փոքր վերև բարձրացնել իսկ երկրորդ գեպքում ներ-
քե թռնել, նախապէս ոլորակ 14 յետ ոլորելուց յետոյ:

Այդ մասի փոփոխութիւնը հազեւ է պատահում, իսկ
եթէ պատահի, պէտք է հետևեալ ձեռվ վարվել մոցնել
ասեղը և կարը գնել սովորականի նման, մի փոքր պըտըտել
վերեի թոթափող անիւը, այնպէս, որ ասեղի ծայրը մանի
կարի մէջ և մինչև այն աստիճան, որ մախաթի ականջը
(ծակը) թեկլի յետ կարի մակերեւոյթի վրա ընկնեն: Այժմ
յետ պըտըտել ոլրակ 14, բարձրացնել կամ ցածրացնել ձողը
մինչև որ նրա ներքեի ծայրը հաւասարվի լծակ 15 վերին
մասի հետ, այնուհետև ոլրակը ամրացնել և սկսել կարը:

120. **ՈՐԵԿԱՆԱՆԵՐԻ** «ՐԵՆԵՐ» և **ԷՎԱՆԵԼԻ**: **Մշտական** գործածութեան ժամանակ անհրաժեշտ է մեքենան ամեն օր իւղել: **Եթէ** մեքենան ամբողջ օրը գործումէք, աշխատանքը վերջացնելուց յետոյ, պէտք է սրբել նրան փափուկ բարձակէ, կամ կտաւէ շորով, մանաւանդ սրբել հին իւղը, որ իր չետ միացած թողի հիետ, ձիւթ ային կիտավածք է կազմում:

Աշխատանքը նորից սկսելուց առաջ իւղամանից 2 կամ
3 կամ թիվ լաւ ոսկրեայ իւղ ներս թողնել այն բոլոր ծակերի
մէջ, որոնք նկարի վրայ տառերով ցցց են տուած և տանու-
մեն այն տեղերու, որոնք ամենից շատ շփառմեն, այսինքն.

- 1) **Ճեղք** A, զանվում է վերևը մախաթաշարժի մօտ:

2) " B, " վերևի թեկի վրա ձախ կողմը:

3) " C, " զլանակի մօտ վերևի անիւի մօտ:

4) " D, " ըսկերութեան (Փիրմայի) կնիքի վրա:

5) " E, " սրա ներքելը:

6) " j, h " կարասեղի մակարդակ 31 մօտ:

7) **Առթ** 59, երբ կամաց պըտըտումն վերևի թոթափող անիւը, մինչ այն ժամանակ, որ երևայ պըտըտվելը այն ճեղքի միջից, որի մէջ գտնվում է կարեգծի դիրքը:

8) **Մախաթաշարժ** 9:

9) **Կաւակաշարժի** անցքը, առաջուց փական 33 բաց անելուց յետոյ:

10) **Շպուլկայի** ծայրերը նրա նաւակի մէջ մտցնելու մօտ:

11) **Կաւակը** և նաւակաշարժը անհրաժեշտ է միշտ

մտքուր պահել և իւրաքանչիւր շաբաթ իւղոտված շորով
սրբել:

12) Սելքեի թոթափող անիւը այնտեղ, որտեղ նա
պըտափում է իր առանցքի շուրջը:

13) Սելքեի անիւը պըտափող փատեայ ձողի վերեկ
ու ներքեկի ծայրերը և

14) Երկու ծայրերը այն միացնող առանցքի, որի վրա
ամրացած է պատուանդանի տախտակը:

Մեքենայի վերոյիշեալ բոլոր մասերը իւղելուց յետոյ,
անհրաժեշտ է բարձրացնել գործվածքի ճնշող 18, հանել
նաւակը և մեքենան գործի կանգնեցնել առանց կար դնելու,
որպէս զի մեքենան կարը սկսելուց առաջ աւելորդ իւղից
մաքրվել:

Մեքենան իւղելու համար փոքր քանակութեամբ պէտք
է գործածել միայն այդ նպատակի համար պատրաստվող իւղը,
որ ծախվում է Օքնդէրի կարէ մեքենաների բոլոր գործա-
կալների մօտ: Բուսական իւղը բոլորովին չը պէտք է գոր-
ծածել մեքենան իւղելու համար:

Եթէ աշխատանքի ժամանակ մեքենայի ընթացքը ծան-
րանում է, դրա պատճառը կամ մեքենայի չը իւղված մասն
է լինում, կամ իւղի թանձրանալը: Ա երջին դէպում վերո-
յիշեալ իւրաքանչիւր ծակի մէջ պէտք է մի փոքր բենզին
կամ կերոսին ածել, որ ամեն տեսակ անմաքրութիւնները
բաց է անում: Այսուհետեւ մեքենան յետ և առաջ շարժել
լու սրբել և նորից իւղել: Այն ժամանակ մեքենան առաջվայ
պէս հեշտութեամբ կըդործէ:

Օպանալու էտապիւլուգործւութ օգնութուն գործիչներ:

Իւրաքանչիւր ընտանեկան նոր մեքենային աւելացնում
են հետեւեալ առարկաները, ափակար գործիք, մանածի կարի
համար, տողաշար սովորական մլդակի համար, իւղաման,
աւելորդ մակարդակ ասեղի ճեղքով հաստ թել կարելու հա-
մար, աւելորդ դսպանակ, գործածութեան ձեռնարկ և բացի
դրանցից.

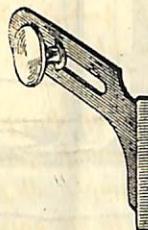
Օպանալու շինելու գործիք, զայթան ներս կարելու համար
(corder), կրկնակի կարի համար, երիշակար գործիք, երկաթէ
թերթի ափակար, բամբակի վրա կարելու գործիք, սովորա-
կան մլդակի պատուանդան:

№ 5 բացվող ափակարը նոյնպէս փոխարինվում է տողա-
շարով և չորս ափակարներով:

№ 7 բացվող զայթանի կարողը՝ նոյնպիսի անբացվելիով,
որ կպյնվում է ափակար տողաշարին, իսկ № 4 ծալեր հա-
ւաքողը, զայթանը մէջ կարող № 6 և կրկնակի կարի № 8
գործիքը, № 10 ծալեր դարսող գործիքով:

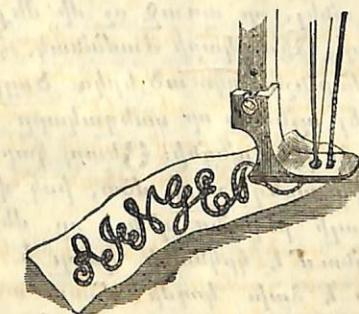
№ № 4, 5, 6, 7 և 8 գործիքները ձեռք բերել ցան-
կացողները կարող են ստանալ նրանց առանձին գին վճարելով:

Մերկուրի մշկն և № 4 մասուցին աւելցրած գործիչները:

Տաշուշուր:

1. Տաշուշուր. ցանկանալով կարեգիծը ափի հետ զուգա-
հերական կերպով անցկացնել անհրաժեշտ ամրացնել տողա-
շարը առանձին ողորակի օգնութեամբ երկու ճեղքերից մէկին,
որ մկդակող մակարդակ 31-ի աջ կողմն է գտնվում: Տողաշա-
րի ուղեղ հարթութիւնը ասեղեց այն հեռաւորութեամբ է
զնվում, ինչ հեռաւորութիւն որ պէտք է լինի կարի ափի և
ասեղաշարի մէջ: Այդ գործիքը նոյնպէս գործադրվում է
ծալեր կարելու և գործվածքը գծելու համար, որպէս զի զի-
ծը ուղեղ և զուգահեռաբար անցնվի գործվածքի վրա առանց
նշան զնելու:

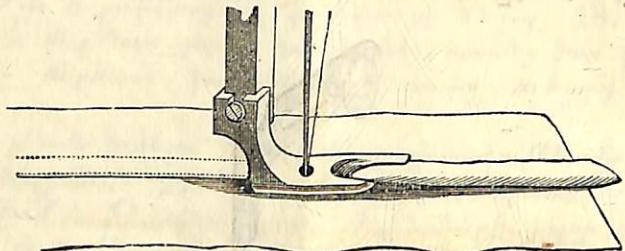

Առաջաւեր:

2. Առաջաւեր: Այս գործիքը, որի նպատակն է հարթ մա-
նածով կարել, ասեղի ծակի դիմացը, մի այլ ծուռ ճեղք ու-

նէ: Ամանածը դնվում է ծուռը ճեղքի մէջ և կարի ժամանակ ասեղի տակն է անցնում: Յանկացած ձեւը կարելու համար անհրաժեշտ է միայն աշխատանքին ուղղութիւն տալ:

Եսր ձեւի մեքենաները 1. մկդակակարի կողքին մի այլ մկդակար են ունենում, որի վրայ դնվում է մանածով փաթաթած մի գլան: Վերջինը առաջ դնվում է 10 ներքին ճեղքի մէջ, իսկ յետոյ, ինչպէս վերևը ասված է, մանածի ծուռը ճեղքի մէջ:

Ա փակար:

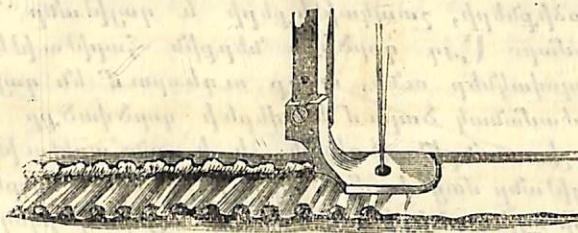
3. Վետար. Այն գործվածքի ափերը, որը կամենումենք ափակարել պէտք է ափակարի բերանը դնել այնքան, որ ասեղը կարողանայ նրան բռնել: Յետոյ գործվածքի Ճնշողը ցած թողնել և սկսել զգոյշ կարել, գործվածքը աջ կամ ձախ ուղղելով, որպէս զի ափակարի բերանը գործվածքով լիք լենի, որքան բաւական կը լինի ափը ծալելու համար, որի ափին պէտք է անցնի ասեղաշար: Ուսումնասիրելու համար անհրաժեշտ վարժութիւնները, թէ ինչպէս պէտք է վարվել գործիքի հետ, կը նաև լացնի ձեռնարկի մեկնութիւնների հետ:

Վոյն գործիքի օգնութեամբ կարելի է այնպիսի դեղեցիկ կրկնակի կար անել, որ առաջ ոչ մի մեքենան չէր կարող անել: Դրա համար, ձեռակարի ժամանակ, հարկաւոր է ծալել միանալու համար նշանակուած երկու ծայրերը և հասարակ գործիքի տակ կարել այնպէս որ ասեղակարը ափի հետ հաւասար տարածութեան վրա անցնի: Յետոյ կտրել ներքելի գործվածքի ափը ուղեղ ասեղաշարի մօտ, իսկ վերեկնը, ինչպէս ասված է, ափակալի բերանը դնել որ մեքենայի շարժման ժամանակ մերջացնում է կրկնակի կարը և որպէս զի հարդ դուրս գայ պէտք է ձախ կողմի մասը ազատ պահել, իսկ աջ կողմինը ձգել: Յանկանալով լայն ափ ունենալ գործվածքը ցանկացած լայնութեան համեմատ է ծալքում և կարգում է վերև ասված ձեռով: Հաստ գործուածների վրա լայն ափ անելու համար գործ է ածքում սովորական գործիքը, որ մե-

Ը նկերութեան օր կամ Պատուական գործառնութեան մասին:

քենայի դլխաւոր նկարի վրա ցոյց է տված: Գործվածքը երկու անդամ ծալվում է ցանկալի լայնութեամբ, դնվում է դործիքի տակ, այնպէս որ ասեղը ուղիղ ափից անցնի:

Եյ գործիքները, որոնց համար սահման է վճարված Արտիստ Ն 4 մէտրով գնելու ժամանակ:

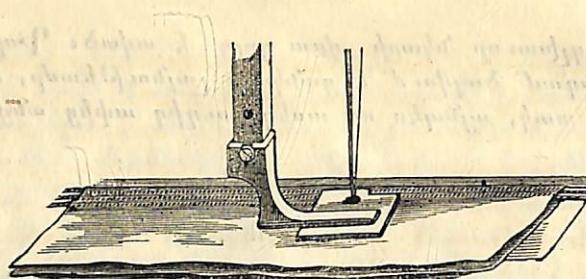

Օպալակալ:

4. Օպալակալ. Այդ գործիքի օգնութեամբ կարելի է միաժամանակ ծալած երկու գործվածքներից ներքին ծալեր անել, մինչդեռ վերեկնը, ծալերի գօտի լինելով, հարթ է կարգում: Դորա համար հարկաւոր է ծալեր շնորհու գործվածքը գործիքի տակ դնել, իսկ գօտին, որի վրա ծալերը հաւաքվում են, գործիքի միջին ուղղութեամբ: Գործվածքի շարժողը ուղղում է միայն ներքեկի մասի վրա, իսկ վերեկնը միջին ուղղութեամբ է բռնւում և դրանով ծալեր է կազմում, որոնց շատութիւնը կախված է մկդակը կանօնաւորողեց: Որքան մկդակները մեծ են դրված, այնքան ծալերը շատ են դուրս գոլիս: Վերեկ գործվածքը աջ ձեռքով բռնվում է ծալակալի աջ ափին ամուր կացրած, իսկ ներքեկնը ձախ ձեռքով այնպէս պէտք է ուղեկորել, որ վերեկի և ներքեկի գործվածքի ափերը միանում լինեն:

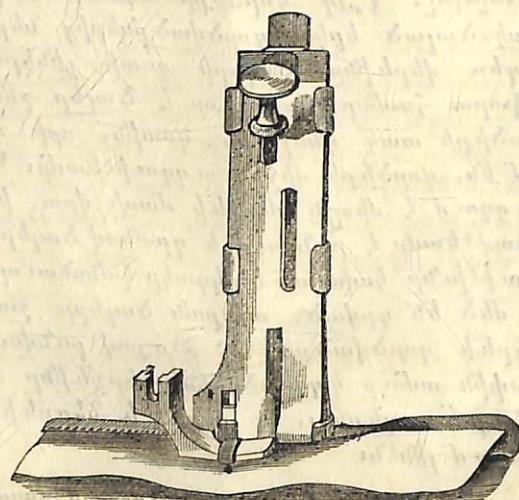
5. Բացչը ափակար զանազափում է սովորականից նրանով, որ ափը բաւական լայն է գուրս գալիս, եթէ փոքր տողաշարը աջ կողմ քաշվի, առաջուց վերեկի ոլորակը յետ պըտքալով: Այդ գործիքը մանաւանդ յարմար է սեղանի և անկողնի սպիտակեղեն կարելու համար:

Եղիս մնակարդակները նաև կրաքար է անհանակ ծածկուածքի դաշտուածքի մեջ:

¶ Ա ս ա լ ա ն ը ն է լ ո ւ ի ս պ ո ղ գ ո ր ծ ե հ :

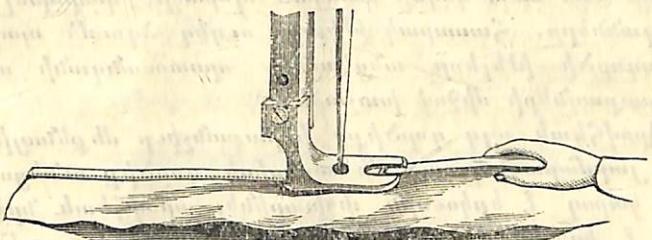
6. **Պայթանը** ներս կարող գործիքը (corder) ծառաւ յում է օձիքների, շապիկաթևքերի և զայթանը ներս կարելու համար։ Այդ գործիքը ներքին հարթութեան վրա երկու խողովակներ ունի, որնք ուղեղում են զայթանը և միենայն ժամանակ ծալում են վերևի գործվածքը լայթանի շուրջը, աշխատանքին գեղեցիկ ձև և անհարթութիւն տալով։ **Պայթանը** մտցնվում է ներքեւ նկարված սակրեալ ճանակի կամ մի այլ գործիքի օգնութեամբ։ Վերս կարվող զայթանը պէտք է ներս մտնի անմիջապէս ասեղի ծակի տակից։ Մի քանի զայթաններ միեւնաց մօտ ներս կարելու ժամանակ, ներս կարված զայթանը պէտք է մտնի աջ, իսկ ներս կարվողը ձախ բերանը։

Հայոց պատմութեան

7. Երեսակաբը ծառայում է շորերի, զլխարկների, կօշեկների և այլն երկները կարեվու համար առանց սկզբից փաթաթելու։ Պարծիքի ոլրակը մի փոքր յետ պըտքանուց յե-

աոյ, գործեքի մէջ եղած տողաշարը աջ կողմը քաշել, երիզը
երկու ծալ անելու ու դնել գործուածքի մէջ այնպէս որ երի-
զի ափերը մաննեն վերելի և ներքելի ճանկերի մէջ։ Հետոյ
տողաշարը մօտեցնել երիզին այնքան, որ վերջինը լցնելով ճան-
կերի ու տողաշարի մէջ եղած տարածութիւնը, կարողանայ
կանոնաւոր շարժվիլ։ Այդ գրութեան մէջ վերոյիշեալ ոլրակը
ամրացնելը որ երիզը տեղից չըհեռանայ, իսկ գործիքը ամրա-
նում է գծային ոլրակով ձեղք 28, նկատելով, որ այդ գոր-
ծիքի ձախ ձայրի մօտ եղած ճննիկը զրկէ գործվաքը Ճ՛շողին
կացրած սովորական պատուանդանը։ Գործուածքը երիզ բանող
յիշեալ երկու ճանկերի մէջ է դնվում և այդպիսով երիզը
շրջապատում է գործուածքին։ Եթէ ասեղը երիզին չէ հաս-
նում, անհրաժեշտ է վերոյիշեալ տողաշարը ձախ կողմը քաշել։

Այս հայելու գործին:

8. Ալլ իտրելու գործեցը ամրանում է նյոյնպէս, ինչպէս
ափակարը: Ըշխատանքի ժամանակ կարի երկու կտորներն էլ
այնպէս են ծալվում, որ ներքեի կտորի ափը փոքր դռւրս
լինի: Այդ ափը պէտք է անցկացնել գործիքի միջից և այդ-
պիսով կարգում են երկու կտորներն էլ: Այդ բանն անելուց
յետոյ պէտք է կարը բաց անել, ուղղել ասեղաշարը և կազմված
ափը նորից մտցնել գործիքի մէջ նրան վրա կարելու համար:

Այս գործեաները, որոնց համար ԱԵԿ հարցուագումնելուա, ԱԵԿ մշտեամ և
ԱԵԿ № 4 թէսէնայի հետ առանձին է վճարվեա:

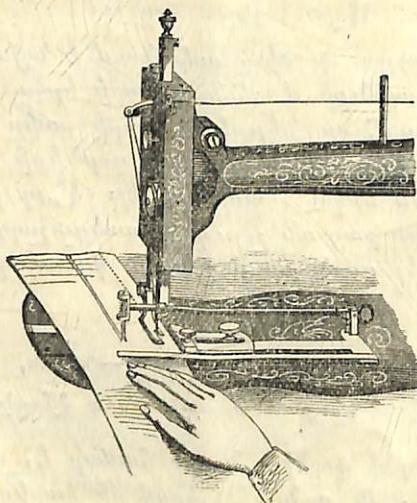
9. Ասեղնագործի գործիցը նորա համար է, որ գործվածքի մակերեսոյթի վրայ մի քանի թելերով մի կարեգիծ կարվի, որ հասարակ տամբուրի (գործվածքի ասեղներ) կարեգծի նման է, այն զանազանութեամբ, որ նա քանդվում է, իսկ առ ոչ և աւելի պակաս թել է պաշանցում:

Այդ գործիքը մեքենայից վերցնելու համար պէտք է յետ
պըտըտել ձախ կողմը գտնված ոլորակը, որով պղնձէ թեր
ամրացած է զիմանցի կողմից, հանել փոքր մեխը, որ անց-

նումէ առանցքի առաջեց և պահպանումէ ամբողջ գործիքը
և որ այդպիսով պէտք է հանել առանցքեց։ Հասարակ առամ-
բուրի կարեգծով կարելու համար հարկաւոր է յետ պըտըտել
ասեղնագործի գործիքին պատկանող պատառաքաղաձեւ պա-
տուանդանը և հասարակ պատուանդան դնել։

Գործիքը նորից ամրացնելու համար պէտք է ձեռքով
պըտըտել թոթափող վերին անիւր մինչև մախաթաշարժը
այն դրոթեամբ, ինչպէս թելը մախաթի մէջ անցկացնելու
ժամանակ: Այն ժամանակ գործիքը առանցքի վրա են դնում
և պըտըտում են ձողը մինչև նրա վրա գտնված ճեղքը մօ-
տենում է մեքենայի թերի վրա գտնված մեխին: Այն ժա-
մանակ դնիում է շրջանակը և ամրացնում է փոքրիկ մեխի
օդնութեամբ: Բացի այդ պէտք է ամրացնել գլխաւոր մա-
կարդակի մօտ ձախ կողմը գտնված ոլորակը, փոփոխել պա-
տուանդանները, հասարակ թելերի ուղիղ ձգումը որոշել և
ասեղնագործի թելերը անցկացնել պատուանդանի տակից,
պատարաքաղների միջով խաւաճել:

Որովհետև այդ գործիքը իւրաքանչիւր մեքենային կարելի է յարմարացնել, ուրեմն այսպիսի գործիք ունեցող մեքենան կարող է երկուսին փոխարինել, որովհետև նրա վրա կարելի է կրկնակի կարեգծով կարել, ինչպէս և տամբուրով:

Օսմանի նշանակելու գործիք:

Օ՞սկէր նշանակելու գործիք։ Ա երեխ լարէ կովմի մօտ
գտնվում է փոքրիկ օղակ, որի միջից անցնում է մախաթը։
Յետոյ ամրացնվում է գործիքը, ինչպէս երիգակարը և տողա-
շարը, դնվում է ծալի ցանկալի լայնութեամբ։

11. ՊԼԵԱՆԻ ՀՅՈՒՅՐԻ ԳՈՐԾԻԿ. ՀԱՍՏԱՐԱԿԻ ՃՆՇՈՂ պատուան-
դանի փոխանակ գործ է ածվում կեռլ:

Պլիսսէ շինելու գործիքը ամրացնվում է դիմացի մակարդակի նեղ կողմի վրա ոլորակի և մեխի օգնաւթեամբ և միենոյն ժամանակ մախաթակալի ոլորակը պէտք մտնի լծակի պատռաքաղաձև ծայրը: Գործիքը բաւական ամուր պիտի լինի ամրացրած և այնպէս, որ չըդիպչե կեռի կողքերին և չափազանց ամուր չը հուպ տայ ասեղի մակարդակին:

Գործիքեա տատանաձեւ անիւլին 4 ոլորախներ են պատկանում: Եթէ նրանք բոլորն էլ ամրացած են, իւրաքաչեւրերեք մկդակից յետոյ մի ծալ է գոյանում: Եթէ երեք ոլորախներ են գործածվում և այնպէս են ամրացած, որ կանոնաւոր եռանկիւնի են ձեւացնում, առաջններից աւելի լայն ծալեր են ստացվում, իսկ երկու ոլորախների գործածելու ժամանակ այդ գործիքի ամենալայն ծալեր են ստացվում: Գործիքի բոլոր մասերը պէտք է հեշտութեամբ ընթանան, ուրեմն նրանց պէտք է մի փոքր իւղել:

ԱՐԵՎԵԼԻ ԳՈՅԱՆԱԼՅ:

ՄԵՔԻՆԱՅԱԿԱՆ ԱԼԳՈՐԻԹՄ ՆԿԱՐԵԼԸ ԱՆՀՐԱԺԵՇՄ
Է, ՈՐՈՎՀԵՆ առ գրանից կախված է մԵՔԻՆԱՅԻ կանոնաւոր կա-
ռավարութիւնը:

Ասեղը, որի ծակը ներքեփ ծայրումն է, անցնելով գործածքից, մկդակի մակարդակի տակ անց է կացնվում վերևի թելի մի մասը, որ ասեղի նոյն մակարդակի վրա նորից գուրս գալու ժամանակ մի օղակ է կազմում, որի մէջ մտնում է նաւակի սուր ծայրը և նրանից ներքեփ թելը անցկացնելով, միացնում է նրան վերեխնի հետ: Իսկ հետեւալ մկդակի ժամանակ այն օղակը, որից անցաւ ներքեփ թելը, ամուր կպչում է գործվածքին:

၁၃၆၂ မြန်မာနိုင်ငြချေ ၁၃၆၂ မြန်မာနိုင်ငြချေ

Իւրաքանչիւր մեքենան ուղարկվում է բոլորովին ճշտութեամբ պատրաստուած։ Ուրեմն մեքենայի գործածութեան ժամանակ նկատված ամեն տեսակ անկանոնութիւնը կարող է առաջ գալ նրա սխալ գործածութիւնից։ Այդպիսի անկանոնութիւնների չըհանդիպելու համար անհրաժեշտ է ամենից առաջ նկատել արգեօք կատարված են ձերնարկի մէջ նկարված բոլոր պայմանները մախաթը մտցնելու, թելը ձգելու մասին և այլն։

Եթէ լէլը չպրէւ- է:

Պատճառները կարող են հետեւալները լինել.

1) Ծակելի չափազանց ձգելը:

2) Անհամեմատ բարակ մակաթը գործվածքի և թելի վերաբերութեամբ:

3) Մախաթը աղատ չ մտնում մկդակի ձեղքը, կամ անկանոն է մացրած:

4) Մախաթի սուր ծակը՝ մանաւանդ եթէ թելը կարով ծակից գուրս է գալիս:

5) Գործվածքի անկանոն շարժումը գործուածքի շարժչով, որ անմաքրութեան կամ իւղի պակասութեան պատճառով գժուար ընթացք է ունենում:

6) Մկդակի մակարդակի անկանոն դնելը:

Հանձնն ուշադրութիւն պէտք է դարձնել մկդակի մակարդակի դնելու ժամանակ: Գլխաւոր պայմանն այն է, որ ասեղը աղատ մտնի մկդակի ձեղքի մէջ և մակարդակի տակ դնելու ժամանակ, չորսական նաւակին: Այս հանդամանքը հետեւալ կերպով, կարելի է ստուգել. մակարդակի տակ մտնող ասեղը զգոյշ ձնշել պառատակով մկդակի ձեղքի աշխատողից հակառակ կողմբ: Եթէ այդ ժամանակ նաւակը թեթև կը շոշափի ասեղին, կընշանակի մկդակի մակարդակը ուղիղ է զրված, իսկ եթէ նաւակի ծայրը կը կպչ ասեղին աջ կողմից, այսինքն աշխատողի և ասեղի մէջ տեղը կը լինի, անհրաժեշտ է մկդակի մակարդակը մի փոքր քաշել դէպի աշխատողը:

Մկդակի լայն ձեղք ունեցող մակարդակը գործ է ածվում հաստ ասեղների համար, մանաւանդ գերձակներից հաստ գործուած կարելու ժամանակ: Ծակելով կարելը պայմանաւորում է մեծ ձեղք ունեցող մկդակի մակարդակի գործութիւնը:

Մուտքի լուղանքը

առաջ են գալիս հետեւալ պատճառներով.

1) Եթէ ասեղը ծրված է, կամ շատ բարձր է մացրած:

2) Եթէ ասեղը անհամեմատ բարակ է:

3) Եթէ մեքենայի ընթացքը անկանոն է անմաքրութեան, կամ անուշադրութեամբ իւղելու պատճառով:

4) Եթէ մախաթի երկար խորութիւնը, ինչպէս վերեր մախաթը մացնելու բաժնի մէջ ասված է, ուղիղ աշխատողի դիմացը չ կանգնած:

Հնկերութեան օրերի մուտքանութեան ժամանակ:

Եթէ մեքենայի հետ զգոյշ վարվեն և խսկութեամբ կատարեն ձեռնարկով տուած խրամները կառավարութեան մասին, կարելի է ենթադրել, որ մեքենայի գլխաւոր մասերը բաւական են մարդկային մի դարի համար, իսկ եթէ երկար ժամանակվայ գործածութեան պատճառով շփկելուն ենթարկված փոքրիկ մասերը հնանան և արդելն մեքենայի կանոնաւոր գործողութեանը գործարանը փոխարինում է նրանց նոր և նոյնանման մասերով, որոնք մեծ քանակութեամբ գլունքում են: ՕՀՆՎԳԵՌ ընկերութեան բոլոր գործակալների մօտ:

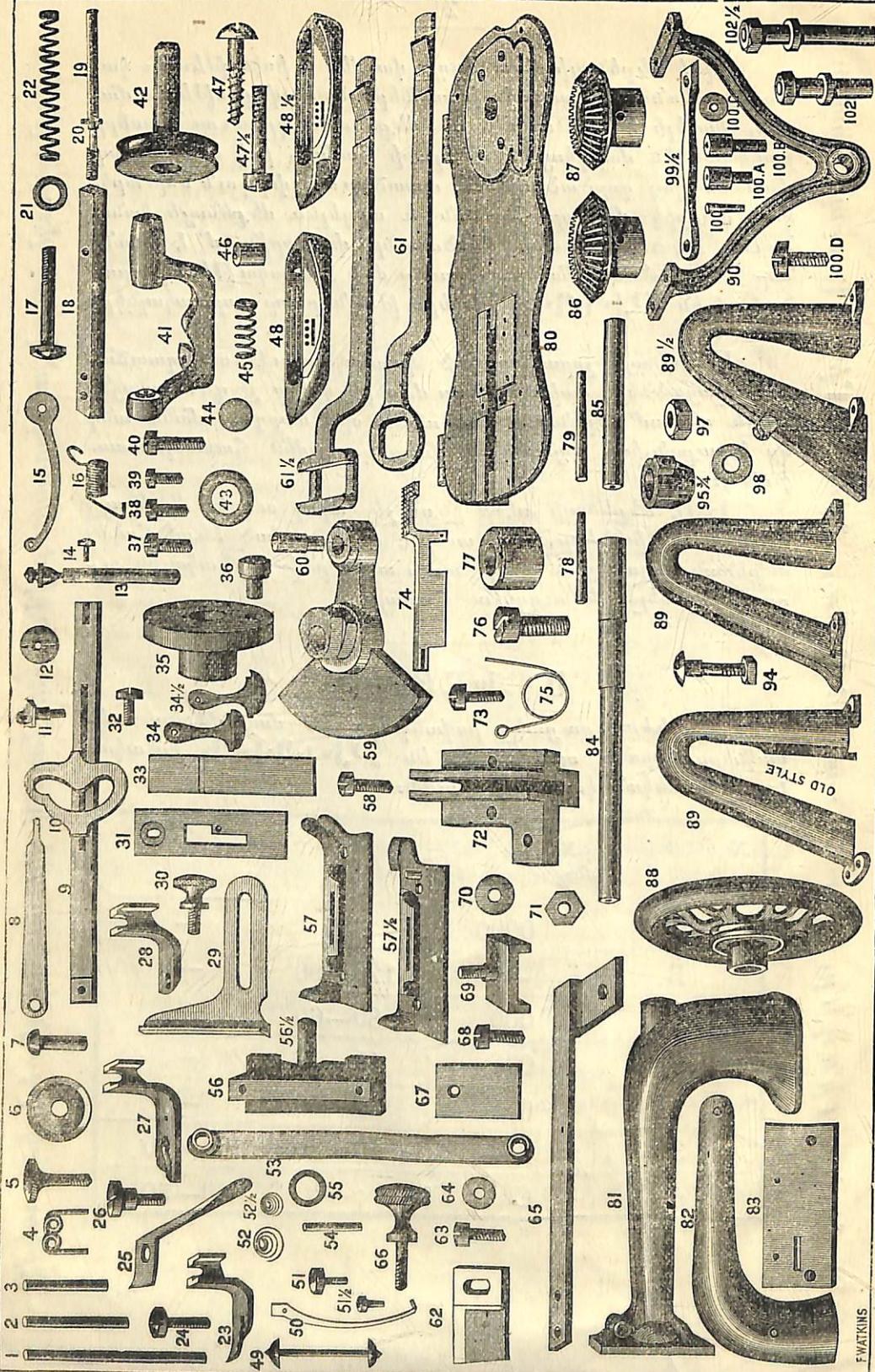
Մեքենայի ըբաղադրված կազմակերպութեան պատճառով փչացածների փոխարին նոր մասերի դնելը չի դժուարացնի մինչև անգամ մեքենայի հետ անձանօթ մարդու, մանաւանդոր իւրաքանչիւր նոյնանման մասը բոլորովին համապատասխան է:

Եթէ մեքենայի տէրը ինքը չի կարող ուղել մեքենայի անկանօնութիւնները, հարկաւոր է վերեւ ասված ձեռով հնել մեքենան սեղանից և բոլոր պատկանելեքով գործակալներ ուղարկել քննելու և ուղելու համար:

Մ Ա Խ Ա Թ Կ Ե Ր :

Հետեւալ ցուցակը բովանդակում է մախաթների տեսակները, որոնք պատկանում են ՕՀՆՎԳԵՌ իսկական նոր-ընտանեկան կարի մեքենային:

№ Զինդերեան մախաների:	№ Զինդերեան մետաքսայ թերի:	№ Զինդերեան բամբակի թերի:	№ Զինդերեան թերի:
0	0000	150	—
B	—	120—90	—
1/2	000	80—60	—
1	00	40—50	—
2	0	30—40	—
3	A—B	20—30	60—70
4	C	—	40—50

Եղիկու մնկաբարդակինքնի նաև աշխատանք թի ժամանակ ցանձրուած պէտք է լինն:

Պատուելի ժամանակ պէտք է նշանակել H. C.

№		221/2.	»	»	H. C.
1	Առանցք զլանակի համար:	23.	Գործուածքը ճնշողի պատու- անակ համ կարեգծի համ:		
2	> թոթափող անփու եւ կենտրօնական մեխի:	24.	Ոլրակ № 23 ամրացնելու համ:		
3	> վեցանոցի եւ թեւի:	25.	Լծակ ճնշողի համար:		
4	> թելլ դիմացի մակար- մատ մոցնելու ճեղքը:	25½.	»	»	H. C.:
5	Ոլրակ թելլ ծերելու համար:	26.	Ոլրակ ճնշողի լծակի համար:		
5½.	> > > » H. C. (վեւելից):	26½.	Փուշ գործվածքը ճնշողի համ:		
5½.	> > ծզող զսպանակի համ:	27.	Պողպատէ փորբիկ ափակար:		
6.	Մեխ թելլ ծերելու համար:	28.	Սուտաշէու:		
7.	Առանցք մեխ № 6-ի համար:	29.	Կովորական տողաշար:		
7½.	> > H. C.	30.	Ոլրակ № 23 համար:		
8.	Զգողական զուպանակի:	31.	Ասեղի մակարդակ փար կամ մեծ ճեղքով:		
8½.	> > երկար:	32.	Ոլրակ մակարդակի № 31-ի:		
8½.	> > H. C. (վերեւելից)	33.	Փական նաւակի ընթացքի վրա:		
9.	Մախսթաշարժ (ծալ № 11-ի համար)	34.	Զսպանակ փական № 33:		
9 (A)	> H. C. (ծալ № 11½ համար):	34½.	» » » (կարճ):		
10.	Կետրօն մախսթաշարժի համ:	35.	Շրջ. ծոցի համար առանց դեկի:		
11.	Փական մախ. փակելու համար:	36.	Դեկ ծոցի համար կազմակեպված:		
11½.	Փական մախսթը փակելու հա- մար H. C.	37 եւ 38.	Ոլրակ դիմ. տախտ. համ:		
12.	Պտուտակ փական № 11 համար:	39.	Ոլր. թելի կորքի ծածկ. համ:		
12½.	Ոլրակ փակ. № 11½ համ:	40.	» խրացի համար (կարճ):		
13.	Առանցք մախսթաշարժի:	41.	Մամուլ շպուկի. գործ. համար:		
13½.	Ոլրակ	42.	Գլխամեխ բետինի օղակի համ:		
14.	Ոլրակ ստանց № 13 H. C	43.	Բէտինի օղակ:		
14½.	Պտուտակ ստանց № 13½.	44.	Փորբիկ շրջանակ շպուկայի գործիքի համար:		
15.	Լծակ թելի համար:	45.	Զապ. շպուկայի գործիքի համ:		
16.	Զսպանակ թելի լծակի համար:	46.	Զալու կենտրօն:		
17.	Ոլրակ	46½.	Նապուկ. գործ. կազմակեպված:		
18.	Ճնշող գործուածքը:	47.	Ոլրակ հին ծեւի շպուկայի գործիքի համար:		
18½.	> > երկար:	48.	Նաւակ (նարթ ձայրով):		
18½.	> > H. C.	48½.	» (սուր ձայրով):		
19.	Գործ. ճնշողի վերևի ոլրակը:	48¾.	» (պահանող զսպանակ):		
19½.	Ոլրակ № 18 ձայրով:	48 (A).	Նաւակ նոր ծեւի:		
20.	Փորբիկ առանցք № 19½ համ:	48 (B).	» ծածկոցով:		
20½.	Տակ զնիւու գործվածքի ճնշ- ողի ոլրակ № 19½ համար:	48 (C).	Նաւակի ծածկոց (կողքի զապ.):		
20½.	Պտուտակ գործվածքի ճնշողի:	48 (D).	» ծածկոց (կող թի):		
21.	Մեխ ոլրակային առանցքի հա- մար գործուածքը ճնշող № 19:	48 (E).	Նաւակ:		
22.	Ճնշող զսպանակի:	49.	Նապուկա նաւակի:		
		49½.	» » № 48 (E):		
		50.	Զսպանակ նաւակի (վերեւի):		
		50½.	» » H. C.		
		50½.	Կենտրօն նաւակի (ետևի № 48½ համար):		

Դ. Վեհանութեան կողմէ կատարած առաջին վայրի համար:

50 ^{1/2} (А). Նաւ. զապ. վերեւի երկ։	75. Զապանակ № 74 համար։
51. Կենտրոն նաւակի (առջեւի) № 48-ի համար։	75 ^{1/2} . „ ” ” ” H. C.
51 ^{1/2} . Կենտրոն նաւակի (առջեւի) № 48 ^{1/2} -ի համար։	76. Ոլրակ թեւի։
51 ^{1/2} (Ա). Կենտրոն նաւակի ետևի № 48 համար։	77. Մուֆտա փորբիկ ուղղանաեաց պատնէշի համար։
52. Զապանակ նաւակ № 48 համար։	78. Մեխ պատուանդանի ծանրութեան համար։
52 ^{1/2} . ” ” № 48 ^{1/2} համար։	78 (Ա). Օղակ սեղան H. C. համար։
53. Դանրութ. նաւակաշարժի համար։	79 (Ա). Օղակների ամրացնողներ։
54. Մեխ նաւակաշարժի համար։	79. Մեխ ուղղեւորող անիւի համար։
55. Շրջանակ նաւակաշարժի համար։	80. Գլխ. տախտ. մեքենայի (հիմքը)։
56. Նաւակաշարժի ներքեւի մասը։	80 ^{1/2} . Գլխաւոր տախտակ մեքենայի (հիմքը) H. C.
56 ^{1/2} . Փուշ նաւակաշարժի համար։	81. Թեւ մեքենայի։
57. Նաւակաշ. նաւակի համար։	81 ^{1/2} . ” ” ” H. C.
57 ^{1/2} . ” ” ” № 48։	82. Թեւի կողքի ծածկոց։
57 ^{3/4} . Մեխ նաւակաշարժի համար։	83. Գիմացի տախտակ։
58. Ոլրակ ” ” ”	83 ^{1/2} . ” ” ” H. C.
59. Հավակնենտրօնական ծունկ։	84. Երկար պատնէշ (հօրիզոնակ.)։
60. Մեխ հակակետքոնական ծունկի։	85. Կարճ պատնէշ (ուղղանայից)։
61. Լծակ գործվածքը շարժողի։	86. Վեցաւոր (հօրիզօն. պատնէշի)։
61 ^{1/2} . ” ” ” H. C.	87. Ուղղահաեաց պատնէշի։
62. Աստառ գործվածքը շարժողի լծակի համար։	88. Թոթափող անիւ։
62. Աստառ գործվածքը շարժողի լծակի H. C.	88 (Ա). ” ” ” H. C.
63. Ոլրակ աստառի։	88 (Բ). Մուֆտա թոթափող O. C. անիւի համար։
64. Շրջանակ աստառի։	88 (C). Տօրմովի կեռ O. C. H. C.
65. Ծանրութ. մլրակը կանօնաւոր։	88 (D). Ոլրակ եռթափող անիւի համար։
65 ^{1/2} . Ծանրութիւն մլրակը կանոնաւորութիւն (Schwalben-schvanz)։	88 (E). Ոլրակ թոթափող անիւի ծածկը համար (ձախ կողմից բանդաված)։
66. Ոլր. մլրակը կանօնա. համար։	88 (F). Կենտրոն սորմափի կեռ բռնելու լրու համար։
67. Մակարդ. մլրակը կանօնաւոր։	88 (G). Զապանակ կենտրօնի համար։
68. Ոլրակ մակարդակ № 67 համար։	89. Կաշի խրացի համար (սովորականի)։
69. Պլատտվող մլրակը կանոնաւորողի համար։	89 ^{1/4} . Կաշի ” համար ծեռքի գործիքի համար։
70. Շրջանակ մլրակը կանօնաւորողի համար։	89 ^{1/4} (Ա). Կաշի խրացի համար H. C.
71. Լծակ մլրակը կանօնաւորողի համար։	89 ^{1/2} (Ա). Կաշի խրացի համար »Golding—Cover» կամ «Cabinet—Care» կամ անիւ համար։
72. Գործվածքը ատամնաւոր շարժողին ուղղութիւն տուող։	89 ^{3/4} (Ա). Կաշի խրացի «Golding—Cover» կամ «Cabinet—Care» համար (սեղուածուտիք)։
72 ^{1/4} . Շրջանակ գործվածքը ատամնաւոր շարժողի համար։	90. Ծանրութիւն ուղեւորող անիւի «Golding — Cover» եւ «Cabinet—Care»-ի համար։
72 ^{1/2} . Փական գործվածքը ատամնաւոր շարժողի համար։	
73. Ոլրակ գործվածքը ատամնաւոր շարժողի համար։	
74. Գործվածքի ատամնաւոր շարժողի համար։	
74 ^{1/2} . ” ” ” շարժողի համար H. C.	

Եղիշեականութեազգի համար աշխատանքի ժամանակ ժամանակ ճանապարհ է լինեն.

Գինանմների մինիստրութիւնը (առելորի և մանուքակտուրի գեպարտամենուը) մայցրած Առաջարկութան Դրույ:

Այս փառքի պատճառով, որ վայելումեն մեր մեքենա-
ները իրանց հասարակ ու լաւ յատկութեան կազմակերպու-
թեամբ, մի քանի գործակատարներ փորձեցին նրանց կեղծել
և ծախել „Օ ինդեր“ անունով, որպէս զե խաբեբայութիւնը
հեշտացնեն: Այդ նմանութիւններից շատերը կրում են
„Օ ինդեր“ անունը, կամ մեր առեւտրական դրոշմին նման
մի նշան: Որովհեաւ զբանից մեր մեքենայի անունը կոտր-
վում է և որովհեաւ զնողը անբաւական է լինում, որ ցանկա-
ցածը չէ կարողանում ձեռք բերել և վատն է զնում, ինդ-
րում ենք ուշադրութեն դարձնել, արդեօք իւրաքանչիւր
մեքենայի վրա կայ՝ մեր վերոիշեալ առեւտրական դրոշմը,
իսկ թեհի վրա մեր ֆիրմա:

„THE SINGER MANUFAKTURING COMP.“

և բացի այդ ունի՞ արդեօք իւրաքանչիւր մէքենան

„ՎԱՐՅԵՎՈՒՆ“

որի մէջ կան մեքենայի համարը և հիւսիսային և Միջն
Եւրոպայի մեր գործակալի ստորագրութիւնը Պ. Ա հ J դ-
ին գ. բ:

Առանց վերայիշչեալ դրոշմի, գրութեանն և վկայականի
մեքենան կեղծեալ է:

ՄԱՆՈՒԺԴԱՑՈՒՄԻ ԸՆԿ. ԶԻ՞ՆԳԵՐ:

‘Աիւ-Խօրկ:

‘ԵՒՐ-ԻՈՐ ԿԵ
ՄԵՆՈՒԹԵԱՏՈՒՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՒՆ ԶՀԿԱԳԵՐ
ԳԼԽԸ Ը ՈՐ ԳՈՐ ՁԿԱԾԵՐ
Որուսաստանի, Հիւմիսային և Միջին Եւրոպայի
Գ. Ն Ե Յ Գ Լ Ի Ն Գ Ե Ր:
Պլիստոռ պահեստ. Եղմիքալտեյսկայա, 79 Համբուրգ:

ન ર ન એ ન ફ ન બ ન ન બ ર ન

ԱՍՏՐՈ.ԽԱՆ, Պօլիցէյսկայա փողոց, տ. Աւաենովի:

ՎԱՐԵՆԱՎԱԼ, Վերժբօվայա փ. № 4 Անդիշկան հիւրանոց:

ՎԻԼՆՅ, Բօլշայա փ., № 99/40 տ. Շմիդտի:

ՎԻՏԵԲՍԿ, Սոչորնայա եւ Օֆիցերսկայա փողոնների անկիւն, տ. Բասկինի:

ՎԻԲՈՐԴ, Եկատերինանկայա փ., տ. № 66:

ԳՈԼԴԻՆԳԵՆ, Սոչորնայա փ., տ. Շուլցի:

ԳՐՈԴՆԵ, Սոչորնայա փ., տ. Զերտովի № 21:

ԳԻՆԵ.ԲՈՒՐԳ, Պետերբուրգսկայա փողոց, տ. Վիտենբերգի:

ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ, Ուսպենսկայա փ., տ. Բումանովի:

ԵԼԻԶԱՎԵՏԳՐԱԴ, Բօլցոյ պր., տ. Օլինսկու:

ԿՈՂՈՆ, Վուկրեսնինկայա փ., տ. Բոլդիրովի, Գօտ. Գօրի պիմացը:

ԿՈԼԻՇ, Բօլցոի Ծինովի, № 17:

ԿԻՇԻՆԵՎ, Սեմյանարինսկայա եւ Ալեքսանդրի. փ. անկիւն, տ. Շվեյցարսկայա հիւրանոցի:

ԿԻՆՎ, Կրեչչատիկ, տ. Ի. Բ. Կանչ № 46/1:

ԿՈՎՆՈ, Պետերբուրգսկայա փ., տ. Պօեարկովի № 235:

ԿՐԵՄԵՆՉՈՒԿ, Խերսոնսկայա եւ Պավլոսկ. փ. անկիւն, Տ. Միքովի:

ԿՐՈՆԵՑՏԱԴ, Գուպտակայա փ., տ. Նիկուտինի:

ԿԵԼՅԻ, Ծինովի, № 17.

ԼԻԲԱՎԱ, Բօլշայա փ., տ. Ֆրիդմանի:

ԼՈԴԶ, Պետրոկովսկայա փ. № 502.

ԼԻԵՎԵԼԻՆ, Կրակովիկ. պրեզմ. 176/7.

ՄԻՆՍԿ, Զախարեվսկայա փ., տ. Միջերբի:

ՄԻՒՆԱՎԱ, Բօլշայա փ., տ. Ենեների № 10:

ՄՈԳԻԼԵՎ, Սալօվսկայա փ., տ. Էլյոֆիլմանի:

ՄՈՍԿՎԱ, Կուզնեցկի կամուրջ, տ. Տորբայկու, Ալբանկայա փող., տ. Կարինսկու, Մեանհեցկայա փ., տ. Երմակովի, Պետանիդյան

փ., տ. Ֆիլիպպովի, Տվերսկայա փող., տ. Մալկինի:

ՆԻՖՆԻ-ՆՈՎԳՈՐՈԴ, Բօլշայա Պօկրովսկայա փ., տ. Պօլովսկայա եկեղեցու:

ՆԻՖՆԻ-ՎՈՐՈԴՍԿԱՅԱ-ԵԿԱՐՄԱՆԿԱ, Տէտրապալնայա հրապարակ. տ. Տօլստեակովի:

ՕԴԵՍՍԱ, Ծիշելեվսկայա եւ Դերիբասովսկայա փողոցների անկիւն, Տ. Բալլի:

ՕՐԵՈԼ, Բօլխովսկայա փ., տ. Գեօրգիեսկայա եկեղեցու:

ՊԵՐՆՈՎ, Բիցարսկ. փ., տ. Մակսիմովի № 6:

ՊԵՏՐՈՎՈՎ, Եկատերինինկայա փ., տ. № 57:

ՊՈԼՈՅԿ, Գրոցկայա փ., տ. № 54/5/6:

ԲԱ.ՏՈՒ, Լիւբելկայա փ., տ. № 57:

ԲԵԿԵԼ, Մորակայա փ., 57/188:

ԲԻԳԱ, Ալեկսանգրօվսկի բուլվար, № 1:

ԲԻԲԻՆՍԿ, Խրէստովսկայա փ., տ. Պերվովյի:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, Կազանսկայա փ., տ. № 42,

Ապրակին փ., Նով. Կորպ. № 22, Քուշայա Մօրակայա, տ. № 28, Վաս. Օստրվ. Զ-դ կծի վրա, տ. Կովական գիմնազիայի. № 6. Վոզնեսենսկի պրօսպ., տ. Լիխասեւի. № 37, Զագորօնի պրօսպ. Ֆինդ անկիւների մօտ, № 14, Լիսենի պրօսպ., տ. Շերեմետևի № 31, Պետերբուրգսկայա ստօրօնա Բօլցոի պրօպ. Վիտենսկայա փողոյի անկիւն տ. № 1/35:

ՍՈ.ՄԱՐՍ, Դվորեանսկայա փ., տ. Լիտվինովի:

ՍՈ.ԲՈ.ՏՈՎ, Նիկոլակ. փ., տ. Բակուրովի:

ՍՄՈԼԵՆՍԿ, Կիրօվսկայա փ., տ. Տրետեակովի:

ՍՈՒՄԱՆ, Սորոնայա փ., տ. Ալեքսանդրի:

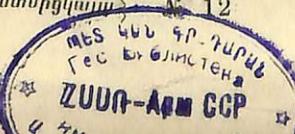
ՏԱ.ԳՈ.ՆՐՈԳ, Պետրօվսկ. փ., տ. Տրետեակովի:

ԹԻ.ՓԻ.ԼԻՍ, Ալմամանկայա փ., տ. Զուրաբովի:

ՏՈՒ.Ա.Ա.Ա. Պոլովչակայա փ., տ. Սորուկովի:

ՖԵԼԻ.Խ, Զամկօվսկայա փող., տ. Վագուզենի

ՍՈ.ՄԱ.ՐԱ. Գվօրեանկայա փ., տ. Լիտվինովի:
ԱՈ.ԲԱ.ՏՕՎ., Նիկոլաւ. փ., տ. Բակուրովի:
ՄՄ.ՕԼԵՆՈՎԻ, Կիրօզնայա փ., տ. Տրետևակովի:
ԱՈՒ.ՄԱ.Խ. Սօրօրնայա փ., տ. № 21.
ՏԱ.Գ.Ա.ՐՈՂ, Գետրօվակ. փ., տ. Տրետևակովի:
ԹԻ.ՓԼ.Ի.Ս. Ալտամանկայա փ., տ. Զուբավովի:
ՏՈՒ.ԼԱ. Պոլսկայա փ., տ. Ստրոկովի:
ՖԵԼ.Ի.Խ. Զամկօվայա փող., տ. Վագուգենի
№ 12.

54

20

686

Дозволено Цензурою. Тифлисъ, 1-го Сентября 1880 г.
Типографія Главнаго Управления Намѣстника Кавказскаго.

2013

11683

«Ազգային գրադարան»

NL0085101

